

NORSK VEGANSAMFUNN

c/o Steffen Tretvoll Althand Thorstein Treholts veg
59
2760 BRANDBU

Saksbehandler, innvalgstelefon

Karen Ellegaard Fjermeros

Avslag på søknad om tros- eller livssynssamfunn

Vi viser til søknad om registrering dater 20. november 2022.

Vedtak

Statsforvalteren i Agder avslår søknaden om registrering av Norsk Vegansamfunn som livssynssamfunn, jf. Trossamfunnsloven § 1 annet ledd, jf. Trossamfunnsforskriften § 4 fjerde ledd.

Saksforholdet

Norsk Vegansamfunn (NVS) søkte om registrering første gang i 2021. Søknaden ble avslått av Statsforvalteren i Agder. NVS påklaget vedtaket til statsforvalteren, og vi sendte klagen videre til Barne- og familiedepartementet. Vedtaket til Statsforvalteren ble opprettholdt.

NVS begjærte omgjøring av vedtaket til Barne- og familiedepartementet. Anmodningen om omgjøring ble ikke tatt til følge, og vedtaket av 24. august 2022 ble opprettholdt.

NVS sendte inn ny søknad om registrering 20. november 2022. Det er denne søknaden som ligger til grunn i denne saken.

Norsk Vegansamfunn har søkt om å bli registrert som nytt livssynssamfunn.

I registreringsøknaden deres oppgir dere følgende grunnlag for deres livssyn:

«Veganismens grunnverdier baseres på ikkevold og anerkjennelsen av at alle dyr, mennesker inkludert, har en iboende verdi uavhengig av nytteverdien for andre. Veganismens virkelighetsforståelse og etikk er forankret i sunn fornuft, kritisk tenkning, og barmhjertighet for alle medskapninger.»

Videre oppgir dere at veganismen til NVS kan tolkes som en videreutvikling av humanisme. Dere tar ikke utgangspunkt i en gud eller overnaturlig kraft, men forstår den fysiske verden ut fra den vitenskapelige metode. Dere opplyser videre at dere ikke har «dogmatiske skrifter eller absolutte sannheter. Det er hver enkeltes oppgave å søke kunnskap og erfaring ved å være åpen for ny viten og tenke kritisk.»

I søknaden skriver dere: «Svarene på de sentrale spørsmålene i livet er fundamentert i livssynserklæringen, og grunnprinsippet i veganisme er en sammenhengende rød tråd i svaret på de fleste spørsmål»

Videre skriver dere: «Veganismen baserer seg ikke på en forutbestemt mening med livet. Vi er frie til å finne vår egen mening med livet, så lenge det er i tråd med veganismens grunnverdier.»

Dere har også oppgitt at NVS har forskjellige aktiviteter som navnefest, konfirmasjon, vielse, gravferd og roseseremoni.

Dere opplyser også at dere har sosiale treff, som skal «fungere som sosiale arenaer for veganere og veganinteresserte. De har ikke nødvendigvis som mål å fungere som utøvelse av livssyn. Sosiale treff er av erfaring en viktig arena for å skape samhold.»

En annen viktig oppgave for NVS er å rekruttere og overbevise så mange nye personer som mulig, og dere anser vegantreffene som den beste arenaen for rekruttering.

I livssynserklæringen deres definerer dere veganisme slik: «Veganisme er en levemåte som søker å ekskludere, så langt som praktisk mulig, alle former for utnyttelse av og urett mot dyr for mat, klær eller andre formål.» (...) «Livssynet tar ikke stilling til om det finnes en virkelighet utover den vi kan beskrive vitenskapelig.»

Av vedtektene går det frem at NVS sitt formål er å «fremme veganisme og et vegansk livssyn med fokus på dyrenes perspektiv – og gjennom dette å gjøre det lettere for mennesker å ta dyrevennlige valg.»

Norsk vegansamfunn sin virksomhet er regulert i deres vedtekter § 3:

«1. Norsk vegansamfunns visjon er et samfunn som går bort fra utnyttning, drap og konsum av dyr, og som anerkjenner at dur har interesser og rettigheter til å leve og utfolde seg i tråd med deres natur og artsspesifikke behov, uavhengig av nytteverdi for mennesker.

2. Vår overordnede oppgave er å fremme veganisme på en positiv, saklig og faktabasert måte, herunder:

- a) fungere som et inkluderende samlingspunkt for veganere og veganinteresserte.
- B) være en kunnskapsbasert informasjonsportal og en synlig aktør i ulike medier
- c) organisere sosiale treff, foredrag, stands og andre typer arrangementer
- d) Være en pådriver for å øke tilgjengeligheten av veganske varer og tjenester
- e) Representere veganisme og veganere overfor det offentlige og samfunnet for øvrig
- f) tilby veganere faglig støtte om de utsettes for diskriminering

3. Gi medlemmene et tilbud om veganske livssynsaktiviteter og seremonier, herunder

- a) avholde vegantreff og andre seremonier
- b) støtte lokalkoordinator i dennes arbeid.»

Rettsgrunnlag

Et livssynssamfunn kan bli registrert når det er fast organisert og har minst 50 medlemmer, jf. trossamfunnsloven § 4 første ledd.

Det følger av trossamfunnsloven § 1 andre ledd at livssynssamfunn er sammenslutninger for felles utøvelse av et livssyn.

Samfunn som ikke oppfyller vilkårene i trossamfunnsloven § 1 andre ledd og § 4 første ledd, skal nektes registrering.

Statsforvalterens vurdering

Norsk Vegansamfunn søker om å bli registrert som et livssynssamfunn etter trossamfunnsloven.

Hovedspørsmålet i saken er om Norsk Vegansamfunn er å anse som et livssynssamfunn i trossamfunnslovens forstand. Hva som menes med begrepet «livssyn» i trossamfunnsloven § 1 finner vi i forarbeidene til bestemmelsen, Prop. 130 L (2018-2019) s. 253

«Utøvelsen av et livssyn må være «felles», og det betyr at den må involvere minst to personer. Det er en forutsetning at aktiviteten er lovlig. Tros- og livssynssamfunn vil gjerne ha jevnliges sammenkomster for utøvelse eller utvikling av tro eller livssyn gjennom møter eller gudstjenester, bønn, meditasjon, ritualer eller tilsvarende. Ofte vil også aktiviteten innebære misjonering eller annen for rekruttering.»

Likevel så kan ikke aktivitetene vurderes helt isolert, men de må kunne knyttes til en tros- eller livssynsoppfatning. Den aktuelle oppfatning må ha et visst nivå av overbevisning, alvor, sammenheng og viktighet. En livssynsoppfatning vil normalt kjennetegnes ved at den har et sammenhengende syn på menneskets plass i tilværelsen og sentrale etiske spørsmål.

I § 3 i vedtektene deres beskriver dere virksomheten deres på følgende måte: «Norsk vegansamfunns mål er et samfunn som går bort fra utnytting, dreping og konsum av dyr, og som anerkjenner at dyr har interesser og rettigheter til å leve og utfolde seg i råd med deres natur og artsspesifikke behov, uavhengig av nytteverdi for mennesker.» Videre er hovedoppgavene til Norsk Vegansamfunn å fremme veganisme på en positiv, saklig og faktabasert måte, gjennom sosiale treff, foredrag og stands.

Sammenslutninger som i hovedsak driver politisk, humanitær, kulturell eller forretningsmessig virksomhet, vil ikke kunne regnes som et tros- eller livssynssamfunn. Det samme gjelder virksomheter som har andre hovedaktiviteter enn utøvelse av tro eller livssyn, for eksempel å fremme helse eller selvutvikling, å drøfte filosofiske spørsmål eller å bekjempe religion eller livssyn.

Ut fra deres innsendte dokumentasjon ser vi at dere har forskjellige aktiviteter for deres medlemmer, blant annet navnefest, konfirmasjon, vielse og gravferd. Videre skriver dere at vegnismen til NVS har mye tilfelles med humanisme, og at det derfor er naturlig at seremoniene til NVS inkluderer tradisjonelle borgerlige seremonier. Det som skiller seg fra en hvilken som helst annen borgerlig seremoni er at man «unngår så langt som praktisk mulig, å forbruke mat eller produkter som påfører andre unødvendig lidelse.

Vi ser også at dere har sosiale treff og veganske måltid som fungerer som sosiale arenaer for veganere og veganinteresserte. Disse treffene har ikke nødvendigvis som mål å fungere som utøvelse av livssyn, men dere anser disse treffene som en viktig arena for rekruttering for å overbevise andre mennesker.

Etter vår oppfatning er hovedaktivitetene til Norsk Vegansamfunn å legge til rette for sosiale arenaer, hvor man kan treffe andre veganere og ikke-veganere. Her kan man diskutere filosofiske spørsmål som forholdet mellom mennesker og dyr, dyrs rettigheter og hvordan mennesker bør opptre for å hindre «utnyttelse av og urett mot dyr». Etter vår mening er dette hovedbudskapet i

deres livssynserklæring og aktiviteter, og vi kan ikke se at dette utgjør et livssyn i trossamfunnslovens forstand.

Klagerett

Dette vedtaket kan påklages til Barne- og familiedepartementet innen 3 uker etter at det er mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren. Klagen lastes opp i den digitale løsningen, ved å velge «klage på vedtak» under vedleggsfunksjonen: «send inn tilleggsinformasjon». Forvaltningsloven §§ 18 og 19 inneholder regelverket om å se sakens dokumenter.

Med hilsen

Eva Louise Furuholmen Jørlo (e.f.)
avdelingsdirektør

Karen Ellegaard Fjermeros
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent